

	Јавна здравствена установа Болница „Свети Врачеви“ Бијељина Српске војске 53			УП-10-138
Обезбјеђење и праћење услова средине у процесу испитивања				
Страна 1 од 4	Издање:	Важи од:	Одобрио	Копија број
	2	2023-03-27	др Немања Јанковић помоћник директора	Е

1. ПРЕДМЕТ И ПОДРУЧЈЕ ПРИМЈЕНЕ

1.1 Предмет упутства

Овим упутством прописују се мјере, активности, надлежности и документација за обезбјеђење и праћење услова средине у процесу испитивања у Јавној здравственој установи Болница „Свети Врачеви“ Бијељина.

1.2 Подручје примјене

Упутство се примјењује у сљедећим организационим јединицама:

- Служба за микробиологију са паразитологијом,
- Служба за хематолошку и биохемијску дијагностику,
- Служба за патолошку анатомију са цитолошком дијагностиком,
- Техничка служба.

1.3 Надлежности за примјену

За примјену овог упутства надлежан је главни техничар службе медицинске лабораторије. Упутство примјењују сви запослени у служби медицинске лабораторије.

2. ВЕЗА С ДРУГИМ ДОКУМЕНТИМА

2.1 Референтни документи

- Нема.

2.2 Остали документи

- ПР-10-030: Управљање неусаглашеностима у процесу лабораториског испитивања,
- ПР-10-006: Одржавање инфраструктуре.

3. ТЕРМИНИ И СКРАЋЕНИЦЕ

- Нема.

4. ОПИС УПУТСТВА

Радна средина подразумијева све просторије и простор у којима се обавља рад и укључују радна мјеста, радне услове, радне поступке и друге утицаје спољашње средине. Обезбјеђење услова радне средине је систем мјера и активности за остваривање услова које захтијевају испитивања која се спроводе.

Захтјеви за услове радне средине регулисани су прописима, упутствима произвођача опреме и захтјевима процедуре испитивања.

4.1 Инфраструктура и простор

Распоред просторија је утврђен, све просторије су означене одговарајућом идентификацијом. Утврђен је распоред опреме у просторијама. Обезбјеђена је раздвојеност чисте и прљаве линије и раздвојеност некомпатибилних испитивања.

Мјере противпожане заштите, безбједности и здравља, испитивање инсталација и опреме планира и организује Техничка служба у складу са прописима и одговарајућим правилницима.

Болница Бијелина	Страна 2 од 4	Издање:	Важи од:	УП-10-138
		2	2023-03-27	

Приступ радним просторијама у којима се врше испитивања по правилу је дозвољен само запосленима. У просторије у којима се спроводе испитивања, лицима изван службе, дозвољен је приступ само уз пратњу овлашћене особе из службе, и у случају да то не угрожава квалитет и повјерљивост испитивања која се спроводе. У просторијама са контролисаним режимом, дозвољен је приступ само лицима која раде на тим пословима.

Постизање захтијеваних услова радне средине остварује се примјеном техничких мјера: климатским системима, освјетљењем, одвођењем штетности одговарајућом вентилацијом.

У просторијама у којима су смјештени апарати, температура и влага су прилагођени условима који су прописани од стране произвођача опрема и захтјевима процедуре испитивања. Одговарајућа температура у просторијама постиже се уређајима за климатизацију.

За пацијенте који достављају узорке и долазе ради узимања узорака у службу медицинске лабораторије, обезбјеђена је чекаоница. Простор за узимање узорака обезбјеђује услове за правилно узимање узорака и приватност пацијента.

Одржавање просторија, инсталација и услова средине спроводи се у складу са процедуром ПР-10-006: *Одржавање инфраструктуре*.

4.2 Мјерење и праћење услова средине

За мјерење и праћење услова средине који утичу на квалитет и резултате испитивања, руководиоца службе дефинише ОБ-10-274: *План праћења и мјерења услова средине*. Према овом плану обезбјеђују се мјерила, врши контролисање и биљежење услова средине.

Планом се обухватају простор и уређаји за чување залиха и узорака у складу са захтјевима. Планом се дефинишу критеријуми, учесталост и надлежност за мјерење и праћење услова средине и биљежење очитаних вредности.

Очитане вриједности се уписују у образац ОБ-10-221: *Евиденција температуре* која садржи датум, вријеме, вриједности очитавања и потпис лица које је вршило очитавање. *Евиденција температуре* се налази поред мјерила са кога се очитава. Евиденције архивира главни техничар службе.

Уколико резултати праћења и мјерења услова средине покажу да они одступају од захтјеваних, спроводи се преиспитивање утицаја ових одступања на претходна испитивања и поступа се по процедури ПР-10-030: *Управљање неусаглашеностима у процесу лабораториског испитивања*.

4.3 Процедура за спровођење корективних мјера када температура изађе ван прихватљивих граница у Служби за хематолошку и биохемијску дијагностику

Када температура у фрижидерима изађе изван прихватљивих граница, услед неисправности уређаја или квара, реагенси се премјештају и складиште у исправан фрижидер. Врши се евиденција реагенса, а затим се при стављању у рад, врши провјера исправности, односно контрола квалитета реагенса. Уколико је она добра, значи да је реагенс исправан и употребљив за даљи рад. Уколико контрола квалитета није задовољавајућа, реагенс се не користи у даљем раду и сматра се да је температура утицала на исправност хемикалије. Ефикасност спровођења корективне мјере налази се у записима везаним за контролу квалитета реагенса.

Уколико је собна температура изван опсега, провјерава се исправност расхладних уређаја и подешава се температура како би била у жељеном опсегу дефинисаном у обрасцу, ОБ-10-274: *Планом праћења и мјерења услова средине у Служби за хематолошку и биохемијску дијагностику*. Реагенсе које се чувају на собној температури, се евидентирају и при стављању у рад врши провјера исправности, односно контрола квалитета реагенса, према претходно

Болница Бијељина	Страна 3 од 4	Издање:	Важи од:	УП-10-138
		2	2023-03-27	

наведеној процедури. Уколико је собна температура изван опсега узорци се премјештају у фрижидере.

Уколико дође до нестанка струје, сви расхладни уређаји су повезани на агрегат, тако да се у краком року стављају у функцију. Собне температуре се мјере дигиталним термометрима, који имају могућност извјештавања на мобилни телефон, када температура пређе дозвољени опсег.

4.4 Одржавање хигијене

Редовним одржавањем хигијене, обезбјеђује се хигијена просторија, инструмената, уређаја, опреме, прибора, намјештаја, хигијена радне одјеће и обуће запослених и предузимање других мјера у циљу заштите здравља радника и обезбјеђења услова за правилан поступак рада. Хигијенско - санитарна процедура обезбјеђује:

- ефикасно и контролисано одржавање хигијене,
- спречавање настанка инцидентних ситуација у погледу хигијенско - санитарних захтјева.

Одржавање хигијене (чишћење, прање и дезинфекција) дефинисано је планом који се утврђује на обрасцу ОБ-10-272: *План одржавања хигијене*. План одржавања хигијене одобрава руководиоца службе Планом одржавања хигијене дефинише се учесталост (распоред), надлежност, средства и начин одржавања хигијене. Тамо где је то потребно, дефинише се и начин контролисања спроведених мјера. Обезбјеђењем хигијенских мјера обухваћени су:

- подови у радним и помоћним просторијама,
- мокри чвор,
- плочице и санитарије,
- улази / излази, манипулативни и приступни простор,
- радне површине,
- прозори и врата,
- фрижидери и замрзивачи,
- опрема и уређаји,
- филтери уређаја за климатизацију,
- радна одјећа и обућа.

Прије чишћења расхладних уређаја обезбјеђује се чување узорака и лабораторијског материјала (реагенси, контроле итд.) у другом одговарајућем фрижидеру или замрзивачу. Прије него што се узорци, или материјал врате у очишћени фрижидер претходно се читавају вредности температуре и влажности да би се утврдило да ли су услови за чување обезбјеђени. Евиденција одржавања фрижидера врши се у обрасцу ОБ-10-421: *Евиденција чишћења фрижидера*.

Чишћење опреме обавља овлашћени руковалац у складу са упутством произвођача.

Прије сервисирања опреме врши се деконтаминација опреме, што се евидентира у обрасцу ОБ-10-368: *Затис о деконтаминацији опреме*. Евиденција чишћења опреме се врши у обрасцу ОБ-10-366: *Евиденција одржавања хигијена апарата*.

О чишћењу подова, мокрих чворова, плочице и санитарија, улаза / излаза, и приступних простора, које се обавља свакодневно, води се евиденција на обрасцу ОБ-10-201: *Евиденција одржавања хигијене*.

5. ПРИЛОЗИ И ОБРАСЦИ

5.1 Прилози

- Нема.

5.2 Обрасци

Болница Бијељина	Страна 4 од 4	Издање:	Важи од:	УП-10-138
		2	2023-03-27	

- ОБ-10-274: План праћења и мјерења услова средине,
- ОБ-10-221: Евиденција температуре,
- ОБ-10-272: План одржавања хигијене,
- ОБ-10-201: Евиденција одржавања хигијене,
- ОБ-10-421: Евиденција чишћења фрижидера,
- ОБ-10-368: Записи о деконтаминацији опреме,
- ОБ-10-366: Евиденција одржавања хигијене апарата.

6. ЗАПИСИ

Табела 1:

Назив документа	Ознака обрасца	Документ формира	Број примјерака	Рок чувања	Мјесто чувања	Евидентирање
План праћења и мјерења услова средине	ОБ-10-274	руководилац службе	1	трајно ажурно	архива службе мед. лаб.	-
Евиденција температуре	ОБ-10-221	лаборант	1	2 године	архива службе мед. лаб.	-
План одржавања хигијене	ОБ-10-272	главни техничар	1	трајно ажурно	архива службе мед. лаб.	-
Евиденција одржавања хигијене	ОБ-10-201	спремачица	1	2 године	архива службе мед. лаб.	-
Евиденција чишћења фрижидера	ОБ-10-421	спремачица	1	-	-	-
Запис о деконтаминацији опреме	ОБ-10-368	медицински биохемичар	1	2 године	архива службе мед. лаб.	-
Евиденција одржавања хигијена апарата	ОБ-10-366	лаборант	1	2 године	архива службе мед. лаб.	-